

KRÁTKÝ PROJEKTOVÝ ZÁMĚR

OPZ+ 051 - Realizační fáze vývoje řešení

REST | ART INTEGRACE - pilotní ověření modelu druhé šance

Žadatel	David Kozák International, s.r.o.	IČO 231 43 614
Projekt	REST ART / RESTART INTEGRACE	pracovní návrh pro konzultaci
Území pilotu	Ústecký kraj	s možností přenosu do dalších regionů
Jádro pilotu	JAILBREAK + RESET + STABILIZACE	návazně REWORK
Cílové skupiny	osoby po VTOS, osoby se závislostí, lidé bez stabilního zázemí	s důrazem na kritické období návratu

Verze v1 - podklad pro konzultaci a případné přepracování podle doporučení ŘO OPZ+. Dokument není finální žádostí o podporu.

1. Stručná anotace záměru

REST | ART / RESTART INTEGRACE je pilotní model návazné podpory pro lidi, kteří se vracejí z výkonu trestu, vystupují ze závislostního nebo rizikového prostředí, ztrácejí stabilní zázemí nebo dlouhodobě stojí mimo pracovní režim. Záměr propojuje individuální podporu, peer mentoring, komunitní zázemí, pracovní začlenění a měření dopadu.

Pro výzvu OPZ+ 051 navrhujeme zúžené pilotní jádro JAILBREAK + RESET + STABILIZACE. Cílem není budovat širokou síť služeb najednou, ale ověřit, zda koordinovaný model prvních dnů a měsíců po návratu dokáže snížit výpadek ze služby, relaps, recidivní riziko a sociální propad.

2. Problém cílové skupiny

Cílová skupina často nepropadá systémem proto, že by o pomoc nestála, ale proto, že pomoc přichází pozdě, je roztříštěná nebo nenavazuje na skutečný životní okamžik klienta. Kritické jsou zejména první dny a týdny po propuštění z VTOS, po relapsové krizi, po ztrátě bydlení nebo po dlouhodobé sociální izolaci.

- chybějící nebo pozdní mapování potřeb a rizik před propuštěním nebo bezprostředně po krizi,
- slabá návaznost mezi věznicí, obcí, Úřadem práce, sociálními/adiktologickými službami, rodinou a zaměstnavateli,
- návrat do rizikového prostředí bez bezpečného plánu, bydlení, práce, dokladů a režimu,
- nízká důvěra klientů v instituce a vyšší šance přerušení kontaktu,
- absence jednoduchého a opakovaného měření, zda se člověk skutečně stabilizuje.

Z dosavadní praxe vyplývá, že jeden izolovaný kontakt nestačí. Klient potřebuje srozumitelný vstup, rychlou reakci, důvěryhodného průvodce, plán prvních kroků a následné sledování, zda se dohodnutá podpora skutečně promítla do stability.

3. Cílové skupiny pilotu

Primární cílové skupiny pro pilot:

- osoby ve výkonu trestu, před propuštěním a po výkonu trestu,
- osoby se závislostí nebo po relapsové krizi, které chtějí abstinovat a stabilizovat se,
- osoby bez stabilního bydlení nebo bez bezpečného zázemí po životní krizi,
- dlouhodobě nezaměstnaní, zejména klienti bez režimu, pracovních návyků nebo důvěry v institucionální pomoc.

Pro samotnou realizační fázi doporučujeme záměr nešířit na všech šest programů v plné šíři. Pilotní ověření má stát na jádru JAILBREAK + RESET + STABILIZACE, s pracovním napojením REWORK pro klienty, kteří po základní stabilizaci mohou přecházet k práci, rekvalifikaci nebo tréninku pracovních návyků.

4. Cíl projektu a očekávaná změna

Hlavním cílem je ověřit, zda lze vytvořit praktický, měřitelný a přenositelný model návazné podpory v kritickém období návratu z výkonu trestu, závislostního prostředí nebo sociální krize.

Očekávaná změna spočívá v posunu od nahodilé a opožděné pomoci k předem strukturovanému modelu: mapování - plán - mentoring - stabilizace - práce/služby - follow-up - evaluace.

Oblast změny	Současný problém	Očekávaný výsledek pilotu
Včasnost	podpora často začíná až po eskalaci problému	vstupní mapování a plán prvních 30 dní
Důvěra	klient často nedůvěřuje institucím	peer mentor / kontaktní pracovník jako průvodce
Koordinace	slabá návaznost mezi aktéry	jasná role věznice, ÚP, služeb, obce a projektu
Měření	dopad se obtížně dokládá	Stabilizační index 0-100 a follow-up 30/90/180/365
Přenositelnost	pomoc je často závislá na jednotlivcích	metodika a ověřený postup použitelný pro další regiony

5. Navrhované řešení / prototyp

Prototyp REST | ART INTEGRACE stojí na modulárním systému práce s klientem. V pilotu se zaměří na tři propojené linie:

- JAILBREAK - mapování a podpora osob před propuštěním a po VTOS, prevence návratu do rizikového prostředí,
- RESET - stabilizace osob se závislostí, práce s abstinenční motivací, relaps plánem a režimem,
- STABILIZACE - následná podpora po hlavní fázi, follow-up a včasné zachycení propadu.

Pracovní napojení REWORK bude využito u klientů, kteří po základní stabilizaci mohou přejít k pracovnímu režimu, rekvalifikaci, zprostředkování kontaktu se zaměstnavatelem nebo tréninku pracovních návyků.

Klíčové nástroje prototypu:

- vstupní intake a mapování potřeb,
- rizikový screen a ochranné faktory,
- Stabilizační index 0-100,
- plán prvních 30 dnů,
- peer mentoring / kontaktní pracovník,
- krizový formulář a postup eskalace,
- kniha intervencí a návazný plán,
- follow-up tracking 30 / 90 / 180 / 365 dní,
- anonymizovaný donor/export report.

6. Dosavadní poznatky a připravenost

Projekt vychází z přímého kontaktu s cílovou skupinou, komunikace s lidmi ve VTOS a jejich rodinami, přípravy podkladů k návratu po výkonu trestu, práce s klientskými příběhy a postupné tvorby dokumentačního systému.

Za připravené prototypy považujeme zejména:

- obecný dotazník pro klienty,
- intake formulář,
- krizový formulář,
- knihu intervencí,
- peer mentoring kartu,
- follow-up tracking kartu,
- Stabilizační index a scoring 0-100,
- měsíční impact report a anonymizovanou exportní logiku.

Dosavadní poznatek je jednoduchý: pokud není návrat klienta zachycen včas, drobné selhání se rychle řetězí do ztráty kontaktu, relapsu, ztráty bydlení, práce nebo návratu do rizikového prostředí. Pilot má ověřit, které prvky podpory mají skutečný stabilizační efekt.

7. Aktivita realizační fáze

Fáze	Aktivita	Výstup	Poznámka
1	Dopřesnění potřeb a aktérů	mapa problému, rozhovory, vstupní evidence	klienti, rodiny, věznice, ÚP, služby
2	Pilotní intake a rizikové mapování	vstupní karta klienta a baseline	Stabilizační index 0-100
3	Plán prvních 30 dnů	konkrétní kroky a odpovědnosti	bydlení, doklady, práce, režim

Fáze	Aktivita	Výstup	Poznámka
4	Peer mentoring a intervence	záznamy intervencí a kontaktní plán	důvěra, motivace, doprovod
5	Krizový a relaps plán	bezpečnostní postup a eskalace	při vysokém riziku předání odborné služby
6	Návaznost práce / REWORK	pracovní profil a cesta k zaměstnání	rekvalifikace, ÚP, zaměstnavatelé
7	Follow-up 30/90/180/365	opakované měření a anonymizované výstupy	stabilita, relaps, recidiva, bydlení, práce
8	Vyhodnocení a metodika	doporučení pro praxi a přenos modelu	metodika, závěrečná evaluace

8. Aktéři a spolupráce

Projekt počítá se spoluprací více aktérů. V této fázi je nutné rozlišovat mezi aktéry již oslovanými, aktéry navrhovanými pro pilot a aktéry, jejichž formální zapojení bude nutné předjednat podle doporučení výzvy a ŘO OPZ+.

- klienti a jejich blízcí - spolupráce řešení a zpětná vazba,
- věznice a pracovníci zacházení - zejména předpropuštěcí mapování a předání informací v přiměřeném rozsahu,
- Probační a mediační služba - návaznost po propuštění, pokud je klient v jejím režimu,
- Úřad práce ČR - pracovní uplatnění, rekvalifikace, evidence a stabilizace zaměstnatelnosti,
- sociální a adiktologické služby - návazná odborná péče a předání u rizik,
- obce a kraje - regionální návaznost, bydlení, služby a prevence sociálního vyloučení,
- zaměstnavatelé - pracovní režim a návrat k odpovědnosti,
- peer mentoři a dobrovolníci - důvěra, doprovod a kontakt.

Projekt si neklade za cíl nahrazovat sociální služby, adiktologii, zdravotní péči ani činnost státu. Cílem je ověřit koordinační a stabilizační model, který může tyto prvky propojovat a doplňovat.

9. Evaluace a měření dopadu

Evaluace bude kombinovat kvantitativní a kvalitativní přístup. Základem je opakované měření stability klienta a sledování konkrétních změn v čase.

Oblast	Indikátor	Způsob sledování
Stabilita	Stabilizační index 0-100	vstup, průběžně, exit, follow-up
Kontakt	udržení kontaktu s projektem	intervenční záznamy, follow-up
Bydlení	bezpečné místo / ztráta bydlení	intake, změny v kartě klienta
Práce a režim	pracovní aktivita, rekvalifikace, denní režim	REWORK karta, intervence
Závislost	abstinence / relapsové riziko	sebehodnocení, krizový plán, předání služby
Recidivní riziko	návrat do rizikového prostředí, konflikt se zákonem	rizikové vlajky, anonymizovaný reporting
Dopad	kvalitativní kazuistiky bez identifikátorů	rozhovor, příběh změny, anonymizace

Výsledky nebudou prezentovány jako osobní údaje jednotlivých klientů. Veřejné a donor/export výstupy budou anonymizované a agregované.

10. Inovativnost řešení

Inovace nespočívá v jedné nové službě, ale v propojení několika prvků do ověřitelného modelu:

- předpropuštěcí / včasné mapování rizik,
- kombinace podpory po VTOS, abstinenci stabilizace a následného follow-upu,
- peer důvěra jako most mezi klientem a institucemi,
- Stabilizační index jako jednoduchý pracovní i evaluační nástroj,
- propojení intervenční dokumentace, krizového režimu a impact reportingu,
- důraz na prvních 30 dnů a měření po 30/90/180/365 dnech.

11. Přenositelnost a udržitelnost

Pilot má vést k metodice a sadě praktických nástrojů, které bude možné přizpůsobit dalším regionům nebo partnerům. Přenositelné mají být zejména formuláře, logika měření, role aktérů, postup předávání klienta, krizový protokol a anonymizovaný reporting.

Udržitelnost může stát na kombinaci více zdrojů: veřejné zdroje, granty, partnerství se zaměstnavateli, regionální spolupráce, dobrovolnická a peer síť a postupné zapojení sociálně odpovědných firem. Projekt nebude stavět na jednom zdroji financování jako jediné podmínce existence.

12. Rizika a opatření

Riziko	Opatření
Nedostatečná formální spolupráce s institucemi	začít s jasně vymezeným pilotem, předjednat role aktérů a rozsah předávání informací
Příliš široký záběr projektu	pro výzvu 051 zúžit pilot na JAILBREAK + RESET + STABILIZACE
Práce s citlivými údaji	GDPR souhlasy, anonymizace, oddělení krizové dokumentace, minimalizace údajů
Relaps / krizová eskalace klienta	krizový plán, předání odborné službě, bezpečnostní protokol
Slabé doložení dopadu	baseline, Stabilizační index, follow-up a jednotná intervenční evidence

13. Orientační rozpočet a časový rámec

Navrhovaný časový rámec pilotu je 18-24 měsíců podle doporučení výzvy a rozsahu konzultovaného řešení. Rozpočet bude upřesněn po konzultaci, aby odpovídal způsobilým výdajům, typu aktivit a očekávanému počtu zapojených klientů.

Pracovní rozpočtová logika počítá s těmito oblastmi:

- koordinace projektu a odborný tým,
- peer mentoring a intervenční práce,
- vstupní mapování, diagnostika potřeb a individuální plán,
- metodika, evaluace a reporting,
- cestovné, logistika a kontakt s institucemi,
- komunikační a informační materiály pro cílovou skupinu a partnery,
- IT / evidence / digitální nástroje,
- nepřímé náklady podle pravidel výzvy.

Dřívější pracovní odhad širšího balíku činil 6 310 000 Kč. Pro výzvu 051 doporučujeme částku po konzultaci znovu přepočítat podle skutečně zvoleného rozsahu pilotu a uznatelných nákladů.

14. Otázky pro konzultaci

- Je vhodné uchopit projekt 051 jako pilot JAILBREAK + RESET + STABILIZACE, nebo doporučujete užší zaměření pouze na osoby po VTOS?
- Jaký rozsah předchozího testování / empatické fáze je pro tuto fázi dostačující a jak jej správně doložit?
- Jaké minimální partnerství nebo role aktérů by měly být před podáním doloženy?
- Jak nastavit evaluaci tak, aby byla dostatečně robustní, ale proveditelná pro malý pilot?
- Jak formulovat systémovou změnu, aby nešlo pouze o provoz přímé podpory?
- Jaké náklady jsou vhodné pro přímé náklady a co lze řešit nepřímými náklady?
- Je vhodné připojit pracovní formuláře jako přílohy, nebo je ponechat až do další fáze?

15. Shrnutí

REST | ART / RESTART INTEGRACE přichází s praktickým problémem: člověk po výkonu trestu, relapsové krizi nebo sociálním propadu potřebuje rychlou, důvěryhodnou a měřitelnou návaznou podporu. Pokud tato návaznost chybí, zvyšuje se riziko ztráty kontaktu, relapsu, návratu do ulice nebo recidivy.

Výzvu OPZ+ 051 vnímáme jako vhodnou pro ověření, zda navržený model může fungovat v praxi, jaké prvky mají měřitelný dopad a jak lze výstupy převést do metodiky použitelné pro další aktéry a regiony.